

Universitätsbibliothek Wuppertal

Aristophanis Comoediae Undecim

Graece Et Latine, Ad fidem optimorum Codicum MSS. emendatae cum nova octo Comoediarum interpretatione Latina, & notis ad singulas ineditis Stephani Bergleri nec non Caroli Andreae Dukeri ad quatuor priores. Accedunt Deperditarum Comoediarum Fragmenta, A Theod. Cantero Et Gul. Coddæo Collecta, ...

Aristophanes

Lugduni Batavorum, MDCCLX

Actus primi scena prima

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-1094](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-1094)

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ

ΝΕΦΕΛΑΙ.



ACTUS PRIMUS

Τρίμετροι Ίαμβικοί.



ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ, ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ, ΘΕΡΑΠΩΝ.

ἔ, ἰβ.

ὦ Ζεῦ βασιλεῦ, τὸ ζῆμα τῶν νυκτῶν, ὅσον
ἄπερατον; ἔδ' ἐποθ' ἡμέρα γνήσει;

Καὶ μὲν πάλα γ' ἀλεκτηυόντων ἦκ' ἐγὼ.

5 Οἱ δ' οἰκέται φέγκων, ἀλλ' ὅτε ἀν' αὐτῶν.

Ἀπέλοιό δ' ἄτ', ὦ πόλεμε, πολλῶν ἀνέκα,

Ὅτ' ἔδ' ἐκὼς ἐξέτι μοι τὸς οἰκέτας.

Ἄλλ' ἔδ' ὁ ζῆτος ἔποσι νεανίας

Ἐγείρετ' ἔνυκτος, ἀλλὰ πέρδετ'.

10 Ἐν πέντε σισύραις ἐγκεικορδυληθῶ.

Ἄλλ'

ARGUMENTUM.

Strepsiadus rusticus duxerat uxorem ex urbe, nobili familia prognatam, luxuriosam, sumtuosam; ex qua filium susceperat Phidippidem. Iste a matre impulsus, invito patre, maluit nobilium hominum vitam & studia sequi quam rusticorum; itaque equos alebat, ad certamina equestria. Strepesiadus autem assiduus filii & uxoris sumtibus ad paupertatem redigebatur: & jam multum erat aeris alieni, ita ut nec usuram solvere posset foeneratoribus: qui semper cujusvis mensis die tricesimo, utpote, die pecuniarum, ei erant molesti suis flagitationibus, & rem ad iudices minabantur se delaturos. Sollicitus ergo nocte dieque cogitat, quo pacto se ex illis molestiis extricare possit: tandemque putat se viam invenisse, qua creditores eludat; si nimirum possit adducere, ut is, mutata vivendi ratione, ad Philosophos animum adjungat, & apud illos Rhetoricam addiscat, quae est facultas in utramque partem dicendi, ita ut & justam quis causam, & injustam defendere possit; sic enim putabat fore, ut in jus vocatus, possit negare debitum, causam agente filio causidico. Iste Strepesiadus exorditur Fabulam, & queritur fortunas suas ante diluculum, & quia non poterat dormire ob aes alienum, dicit sibi longam esse noctem.

ARISTOPHANIS NUBES.

SCENA PRIM A.

Trimetri Jambici.



STREPSIADES, PHIDIPPIDES, PUER.

TR. Io, Io!

O Rex Jupiter, nox haec quanta est!

Fine caret: nunquamne dies fiet?

Atqui dudum ego audivi gallum;

5 Servi tamen stertunt; at antehac id non fecissent.

Pereat itaque bellum, multis de causis;

Cum nec servos mihi castigare licet.

Sed neque bonus iste adolescens

Expergiscitur tota nocte, verum pedis

10 Quinque lodicibus involutus.

Sed,

NOTAE AD NUBES.

vf. 1. 'Id id' Vide notata infra ad vf. 543. Ut autem hoc loco: id id' τὸ χρέμα ἔσον' ita & in Pace vf. 1192. id id' ἔσον τὸ χρέμα ἐπὶ δαίμων ἔλθεν.

vf. 2. 'Ὁ Ζεὺ βασιλεῦ' Hippocrates Epist. 12. Ὁ Ζεὺ βασιλεῦ, λέγοις, βοῦθι, διαπύουσον. O Jupiter rex, dicentes, ser opem, sana. In eadem Epist. iterum. Ut autem hoc loco: Ὁ Ζεὺ βασιλεῦ τὸ χρέμα ἢ νυκτῶν ἔσον' ita in Ranis vf. 1305. Ὁ Ζεὺ βασιλεῦ τὸ χρέμα ἢ νύκτων ἔσον.

Ibid. Τὸ χρέμα ἢ νυκτῶν ἔσον] Cum voce χρέμα modo pluralis Genitivus in hac formula jungitur, ut hoc loco, & in Acharn. vf. 150. ἔσον τὸ χρέμα παρὸν προσήχεται modo singularis, ut in Lystrata vf. 1032. ἢ μίγ', Ὁ Ζεὺ, χρέμα ἰδίον ἢ ἐμπίδ' ἐνεσί σοι. Aliquando vox χρέμα jungitur cum alio substantivo in eodem casu, ut apud Alciphronem Lib. II. Epist. ult. ἢ Ἀργύριον χρέματις μεγάλα' ad quem locum videri possunt quae notavi.

vf. 3. 'Ἀπίδαλον' Infra vf. 392. legitur ἀπίδαλον cum v. Sic apud Euripidem in Hippolyto, vf. quidem 331. est, δυσειπίδαλον. vf. autem 677. δυσειπίδαλον.

vf. 5. ἄλλ' ἢ ἄν ἔργον ποδῶ' non stertissent. Sive: ἄλλ' ἢ ἄν ἔργον τὸ ποδῶ. Sic in Pace vf. 908. ἢ ἄν

προθύμως ὁ πρότασις παρεδίξατο' ἄλλ' ἢ ἄν, εἴτι προθύμα προσαγαγεῖν σ' ἰδί.

vf. 7. Οὐδέ κολάσαι] Propterea optat ut bellum pereat, & nullum sit; quia tempore belli non liceat castigare servos: ne nimirum arrepta occasione transfugiant ad hostes irati; ut Lacedaemoniorum Milotes, qui aliquando catervatim transfugiebant ad Athenienses, quia nimis duriter tractabantur. Contra autem servi, transfugium parantes optant ut bellum fiat; hinc Chorus in Pace vf. 450. inter alios, quibus malum imprecatur, bellum praecorantibus, & servos tales nominat: καὶ τίς στρατηγῶν βυλλόμενος, μὴ ἔλλυθ' ἢ δὲλα' αὐτομολεῖν παρεσκευασμένον' ἐπὶ τροχῶ ἐλαίτο μασιγόμενον.

vf. 10. Σισύρας] Glossae: σισύρα, Lodox. In Avibus vf. 121. ὄσπερ σισύραν ἐμπακλιθῆναι μαλθακῆν. In Ecclef. vf. 838. κλίμα τέ σισύραν καὶ δαπίδων νηστρίων.

Ibid. Ἐγκυροδουλήμενον] Glossae: κροδύλη, Tuber. Suidas & Erymologus οἰδύμα κροδύλη. Quod idem est. Si autem in genere pro quovis tumore & eminentia sumatur, poterit ἐγκυροδουλήμενον dici, qui quasi in acervo quodam absconditus est, ut ille in quinque lodicibus. Est etiam κροδύλη involucrum capitis ut ajunt Grammatici.

- Ἄλλ', εἰ δοκεῖ, ῥέγκων ἐγκεκαλυμμένοι.
 Ἄλλ' ἔδυναμι δέλου εὔδειν, δακνόμεν
 Ὑπὸ τ' δαπάνης, ἢ τ' φάτης, ἢ τ' ἡρεῶν,
 Διὰ τῆτονι τ' ἰόν. ὁ δὲ κόμιον ἔχον,
 15 Ἰππάζεταί τε, ἢ ξυωσεικθῆ,
 Ὀνειροπολεῖ δ' ἵππων· ἐγὼ δ' ἀπύλλουμι,
 Ὀρῶν ἄγασαν τ' σελήνῳ εἰκάδας·
 Οἱ γὰρ τόκοι χερῶσιν. ἀπὲ παῖ λύχρον,
 Καὶ κφερε τὸ γραμματεῖον, ἢ ἀναγνῶ λαβόν,
 20 Ὀπόσις ὀφείλω, ἢ λογίσωμι τὴς τόκους.
 Φέρ' ἴδα, τί ὀφείλω; δώδεκα μνᾶς Πασίᾳ.
 Τῷ δώδεκα μνᾶς Πασίᾳ; τί ἐχρησάμιον;
 Ὅτ' ἐφριάμιον τ' Κορπητίαν. οἴμοι τάλας·
 Εἴθ' ἐξεκόπτιον ἄλλοτερον τ' ὀφθαλμῶν λίθον.
 25 ΦΕΙΔ. Φίλων, ἀδικεῖς. ἔλαυνε τ' σαυτῷ δρόμον.
 ΣΤΡ. Τῆτ' ἐστὶ τῆτο τὸ κακόν, ὃ μ' ἀπολώλεκεν.
 Ὀνειροπολεῖ γὰρ ἢ κερθίδων ἵππων.
 ΦΕΙΔ. Πόσους δρόμους ἔλα τὰ πολεμιστήρια.
 ΣΤΡ. Ἐμὲ μὲ σὺ πολλὰς τ' πατέρ' ἐλαύνεις δρόμους.
 30 Ἀπὲ τί ἡρέσθ' ἔβα με μὲ τ' Πασίαν;
 Τρεῖς μναῖ διφείσων ἢ τροχοῖν Ἀμυνία.
 ΦΕΙΔ. Ἀπαγε τ' ἵππων ἐξαλίσας οἴκαδ·
 ΣΤΡ. Ἄλλ', ὦ μὲλ', ἐξήλικας ἐμὲ γ' ἐν τ' ἐμῶν·
 Ὅτε ἢ δίνας ὠφληκα, χ' ἀπεροι τέκω
 35 Ἐκχεράσεσθαι Φασιν. ΦΕΙΔ. Ἐπεὶν, ὦ πάτερ,
 Τί δυσκολαίνεις, ἢ σρέφῃ τ' εὐχθ' ὄλλω;

ΣΤΡ.

vf. 14. Κόμιον ἔχον] Quia erat Eques, comam alebat. Equitum Chorus in cognomini dramate vf. 576. inquit: μὴ φοβεῖσθ' ἡμῖν κομασι μὴδ' ἀπεισεληγισμένοι. Homines liberi comam alebant: hinc in Avibus vf. 912. dicitur ad eum qui se seruum dicebat esse: ἔπειτα δὲ τα δὲλ' ὡν κομῶν ἔχουσ; quasi servus id non sit licitum; hinc κομῶν accipitur pro superbiere, in Pluto vf. 170. μέγας δὲ κομισκὸς ἀγχι διὰ τῶτον κομῶν; ib. vf. 572. μὴδὲν ταύτη κομισκὸς hic in Nub. vf. 545. καὶ γὰρ μὲν ταύτη ὡν ἀπὲ ποικίλης ἢ κομῶν, & alibi. Etiam illi qui incultum habent corpus & turpiter hirtum κομῶν dicuntur, in Avibus vf. 1282. ἐλακονομάων πάντες ἀνθρώποι τότε· ἐκίμων, ἐπαίνων, ἐρρόπων, ἐσωματῶν. ad quem locum vid. notata. hic in Nubib. vf. 857. de Socrate & eius amicis: ὡν ὑπὸ τ' φειδωλίας ἀπεικίρατ' ἀδίκος πάντων, ἢ δ' ἠλείφατο &c.

vf. 15. Ἰππάζεταί] Theophyl. Epist. 65. ὁ Γοργίας παῖς ἡμῶν ἀδικεῖ· ἐννομενέσθαι γὰρ ἵππων ἀρῶν τ' ὁ παρμυία-εθ'· Gorgias filius nobis injuriam facit, bigas enim agitat equitans impurissimus ille.

vf. 16. Ὀνειροπολεῖ] Julianus Epist. 40. εἰδὲν ἄλλο πρὸς σὲ καὶ τὰ παρὰ σὲ πρὸς ἡμᾶς ὀνειροπολῶν γράμματα· Nihil aliud nisi te somnians & tuas ad nos literas. Noster in Equitibus vf. 805. ὀνειροπολεῖς περὶ σεαυτοῦ. Vide mox vf. 27.

vf. 17. Εἰκάδας] Cum non nisi decem dies restant, & reddendum est foenus, aut summa. nam in mensem locabant foeneratores argentum. Infra vf. 757. ὅτι κκατὰ μὴνα γ' ἀεργύριον δανείζονται· & alibi.

vf. 22. Τε] Pro τίνε. Plenius infra vf. 1227. τὸ χρεῖματ'· ubi Scholia: λείπῃ, χάρην, ἢ περὶ, Ἀστικῶν· ἔνεκα τῶ.

vf. 23. Κορπητίαν] Scholiastes: κορπητίας ἵππος ἐκδίων εἰς ἐκχεράσαντο τὸ κ σιχαίον· Κορπητίας equos vocabant, quibus impressa erat litera κ. Parmeno apud Athen. V. p. 221. εἰδὲν κκατὰ γινάσκων.

vf. 24. Ἐξεκόπτιον] Alludit ad vocem κκατπητίας. In Avibus vf. 343. κκατῶν γὰρ ἢν ἀπαξ τὸ φθαλμῶν ἀκοπῆς· ibid. vf. 584. τὴς ὀφθαλμῶν ἐκκοπῆσαν, & alibi.

vf. 25. Φίλων ἀδικεῖς] Per somnum alloquitur Philo-
nem.

Sed, si videtur, stertamus obtecti.

At non possum dormire miser, qui mordeor

A fumtibus, & praesepi, & debitis,

Propter istum filium. Ille vero comam alens,

15 Equitat, & bigas agit,

Et equos fomniat; at ego pereor,

Quando video lunam adducere vigesimos dies;

Nam usurae procedunt. Accende, serve, lucernam,

Et effer tabulas, ut legam & sciam

20 Quot sint quibus debeo, & usuras computem.

Age videam, quid debeo? Duodecim minas Pasiae.

Cujus rei causa *debeo* duodecim minas Pasiae; ad quid iis usus sum?

Cum Coppatiam emerem. Hei miser!

Utinam excussus mihi prius fuisset oculus lapide.

25 ΠΗ. Philon, inique agis. Perfice tuum ipsius curriculum.

STR. Hoc illud est malum, quod me perdidit.

Nam etiam dormiens rem equestrem animo agitat.

ΠΗ. Quot cursibus peraguntur Equiria?

STR. Me quidem patrem tuum multis tu exagitas cursibus.

30 Quodnam vero debitum me invasit post Pasiam?

Tres minae pro sella curuli & rotis Amyntiae *debentur*.

ΠΗ. Abduc equum domum in pulvere *prius* volutatum.

STR. At, ô miser, evolvistis me e meis *bonis*.

Quando & poenas jam debeo quibusdam, & alii pro usura

35 Ajunt se pignora capturos. ΠΗ. Dic verum, pater,

Quid ita morosus es, & tota nocte huc illuc te versas?

STR.

nem quendam itidem agitantem currus, aut amicum aliquem suum, quem ὑποκρίσιως vocat φίλον. (ut in Ecclef. vi. 980. γλύκων, & vi. 1053. μαλακίων) hunc dicit injuriam esse, quia desectens de suo cursu alios praepediat: quod ὑποδίδιν Scholiastes hic vocat, & ipse Comicus in Equitibus vi. 1156. ὑποδίδιν ἐν ἰσῶ.

vi. 27. Ὀνειροπώλει] Sic apud Aeschylum in Eumenidibus vi. 130. Furiarum Chorus homines exagitare solitus, per somnum loquens fingitur: ἄδῶς, λῆδῶς, λῆδῶς, λῆδῶς, φεδῆ. Prebende, probende, prebende, probende, olserca, ad quem Clytaemnestra dicit: ὄναρ δίακεις, ἔνρη κλαβγαίσις δὲ ἄσπερ κίβαν, μίριμναν ἄποστ' ἐκλιπῶν πένυ. Per somnum insedioris feram, clangisque tanquam Canis curam laboris nunquam relinquent. Caro: Dum vigilat sperans, per somnum cernit id ipsam.

vi. 28. Πολιμισθήριε] Glossae: Equiria. Ovidius 2 Fast. 172. Marisque citis junctis curribus urget equos. Ex vero possum permanisti Equiria nomen. Etiam bellator Equus dicitur πολιμισθήριε: Synesius Epist. 40. ἐν αἰδ' ὅτι μάλλον ἐστὶ, κινητήριος ἢ ἄλλος ἰναγῶν, ἢ ἀνομασῶν, ἢ ἀνο-

λεμισθήριε.

vi. 29. Ἐμὲ πολλὰς ἐλαύνεις δρόμους] Euripides in Iphigenia Taurica vi. 80. διαδοχῆς δὲ Ἐρινύων ἐλαυνέμεσθα, δρόμους τε πολλὰς ἐξέπλησσα καμψίμους. Perpetuis furiarum vicibus agitabamur exules, extra sedes patriae, cursuque multos perfeci flexuosos. Idem autem est δρόμους ἢ δρόμοις ἐλαύνεσθα quod διαδοχῆς ἐλαύνεσθα. Idem in Oreste vi. 412. Οἱμοὶ διαδοχῶν, οἷς ἐλαύνομαι τάλας. Non persecutiones quibus exagitor miser. Sic ἐλαύνεσθα συμφοραῖς apud Sophoclem, in Trachiniis vi. 1044. Noster in Equitibus vi. 383. οἷσις ἀριθμοῖσι με περιελαύνεις.

vi. 30. Ἐβῶ] Pro ἔβη Dorice. Euripides: τὶ χεῖρ' ἔβῶ δῆμα, teste Scholiaste.

vi. 32. Ἀπαγῶ] Xenophon in Oeconomico: ὁ πάλαι ἐξελίσσας τὸ ἴσασπον εἰκνῶδα ἀπαγῶ.

vi. 34. Τέκε] Subintelligitur ἕκαστα, ut supra vi. 22.

vi. 35. Ἐπέδ] Semper interrogacionibus adhibetur ab Aristophane. Vid. Not. ad vi. 818.

vi. 36. Στερεὶ τὴν νύχθ' ἄλατ] Amphius Comicus apud Athenaeum Lib. II. στέρεθ' ἄλατ τὴν νύκτα.

ΣΤΡ. Δάκνη με δήμαρχος πῆς ἐκ τῆς φρωμάτων.

ΦΕΙΔ. Ἔασον, ὦ δαμόνιε, καταδαρθεῖν τί με.

ΣΤΡ. Σὺ δ' ἐν κἀθαυδε. τὰ δὲ χρεῖα ταῦτ' ἴδ' ὄντι.

40 Εἰς τὴν κεφαλὴν ἀπαντὰ τὴν σὴν πρέφει.

Φεῶ. Εἴθ' ὄφελ' ἢ περιμήσει ἀπολέας κακῶς,

Ἦπις με γῆμ' ἐπῆρε τὴν σὴν μητέρα.

Ἐμοὶ γὰρ ἦν ἀχρῶν ἡδιστὸν βίβον,

Εὐρωπῶν, ἀκόρητον, εἰκὴ κείμηνον,

45 Βρύων μελίτῃσι, ἢ περιβάτοις, ἢ τεμφύλοις.

Ἐπειτ' ἔγνημα Μεγακλῆος, ἢ Μεγακλῆος.

Ἀδελφιδῆν, ἀχρῶν ὄν, ἐξ ἄτετον,

Σεμνῆν, περφώσαν, ἐγκεκοισυρωμένην.

Ταῦτ' ὅτ' ἐγάμην, συγκεκλινομίην ἐγὼ,

50 Ὅζων πρυγῶς, πρῶσις, ἐλίων παεισίας.

Ἦ δ' αὖ, μύρα, κρόκον, καταγλωτισμάτων,

Δαπάνης, λαφυγμῶν, Καλιάδος, Γενετυλλίδος.

Οὐ μὴν ἐρῶ γ', ἄς δερῶς ἦν, ἀλλ' ἐσπάθα.

Ἐγὼ δ' ἀν' αὐτῇ φοιμάτιον δεικνύς ποδῖ

55 Πρέφασον, ἔφασσον. ὦ γύναξ, λίαν σπαθῆς.

ΘΕΡ. Ἐλαοὶ ἡμῖν ὄσκι ἔνετ' ὡς τῶν λύχνων.

ΣΤΡ. Οἴμοι, τί γὰρ μοι τὴν πύτλιν ἠπίες λύχνων;

Δεῦρ' ἔλθ' ἵνα κλάης. ΘΕΡ. Διατὶ δὴ κλαύσομαι;

ΣΤΡ. Ὅτι τὴν παχειῶν σιγίθεις. Ψευαλλίδων.

60 Μετὰ ταῦθ', ὅπως γὰρ ἐγένεθ' ὑδὸς ἔποσι,

Ἐμοὶ τε δὴ ἢ τῆς γυναικὸς τῆς γαβῆς,

Πεὶ τὸ νόμαλτον δὴ ταῦτ' ἐλοιδόρξυμεθα.

Ἦ μὲ γὰρ ἴππων περιπέθησθε τὸ νόμα,

Ἐάνθιππων, ἢ Χάειππων, ἢ Καλλιωπίδων.

Ἐγὼ

vf. 37. Δάκνη] Ex Scholiis: παίζῃ δὲ, ὡς οἱ ἐλεγεῖς κίρις ἢ φύλλα· ὄνομα δὲ πολιτείας οἱ δήμαρχοι, ἐς ἔχρῶν ἐπεχραζέται πᾶσι ἀγνώμονας ἢ χρεώσαν. Jocatur quasi diceret: Cimex aut pulax me mordet. Demarchi autem nominantur magistratus, quos oportebat pignus capere ab ingratiss debitoribus. Demarchus, sive cogitatio de Demarcho, quem metuo ne a me pignus sumat, mordet me, tanquam cimex aut pulex in lecto.

vf. 41. εἴθ' ὄφελ' ἢ] In Ranis vf. 1422. εἴθ' ὄφελ' ἢ ἄγχι μὴ διαπτεσθῆαι σκῆφοι. Quem verum ibi recitat Euripides ex Medea sua in principio. Imitatus autem est Aristophanes illum locum; nam ut ibi nutritrix, causas malorum Medeae alius reperit; ita hic Streptheados suorum ipsius: & utrobique causa malorum sunt Nuptiae; nisi quod, apud Euripidem Nuptiae Jasonis cum Creontis Filia, sunt proxima causa malorum Medeae: hic autem Nuptiae & conciliatrix earum sunt causa re-

motior Streptheados malorum.

vf. 46. Μεγακλῆος] Illius Megacles qui a Megacle Alcmæonis & Coesyrae filio genus ducebat.

vf. 48. ἐγκεκοισυρωμένην] Coesyrae moribus imbutam, a qua & originem trahebat. Infra vf. 801. Philippidem ex hac narum, dicit esse ἐκ γυναικῶν εὐπατρίων τῆς Κοισύρας: In Acharnentibus vf. 614. ὁ Κοισύρας, notante Scholiaste, est Megacles, & perstringitur a Comico tanquam qui aliquando pauper fuerit, dilapidatis nimirum paternis bonis. Itaque non sine causa Puellam ex Nobili familia, sed ad Paupertatem redacta, collocarunt Rustico diviti.

vf. 50. Ὅζων] Cum dicit: ὄζων πρυγῶς, πρῶσις & ὄζουα (quae vox in sequente versu subauditur) μύρα; κρόκον, proprie loquitur utpote de rebus odorem habentibus; cum autem addit: καταγλωτισμάτων, δεικνύς &c. metaphoricè.

vf. 52. Καλιάδος, Γενετυλλίδος] Etiam in Lystram vf. 2.

STR. Mordet me tribunus aliquis e fragulis.

PH. Sine, ô bone, ut aliquantulum dormiam.

STR. Tu vero dormi; scito tamen, debita ista

40 In tuum caput omnia redundatura.

Heu! utinam pronuba illa male periisset pessimis modis,

Quae me impulit ut matrem tuam ducerem.

Mihi enim rustica vita erat suavissima,

Squalida, incomta, negligenter abjecta,

45 Redundans apibus, & ovibus, & fracibus.

Post uxorem duxi Megaclis, Megaclis Filii,

Ex sorore neptem, ipse rusticus, hanc ex urbe,

Magnificam, luxuriosam, nobilem, a Coesyra genus ducentem.

Hanc cum uxorem ducerem, una accumbebam, ego quidem

50 Olens fecem vini, ficus, lanarum copiam;

Illa vero unguentum, crocum, basia lasciva,

Sumtus, ingurgitationem, Coliadem & Genetyllidem Venerem.

Non equidem dicam otiosam eam fuisse, sed (ισπάθα) erat prodiga.

Ego autem ei pallium ostendens istud

55 Hoc praetextu utens, dicebam: ô mulier valde (σπαθάς) prodiga es,

SER. Oleum nobis non inest in lucerna.

STR. Eheu! cur mihi illam bibulam accendisti lucernam?

Huc accede, ut plores. SER. Cur plorem?

STR. Quia crassa ellychnia indidisti.

60 Post haec, cum nobis natus jam esset filius iste,

Mihi scilicet & bonae illi mulieri,

De nomine primum tales rixae inter nos ortae sunt;

Ipsa quidem (ἰσπών) equum addebat nomini,

Xanthippum eum vocans aut Charippum, aut Callippiden;

Ego

vf. 2. conjunxit haec nomina: ἡ 'αὐτὸ Καλλιδο' ἢ 'ς Γενε-
τελλίδος. Ubi vide Notam.

vf. 53. 'ὄς ἀργός ἐν] Pro ἀργὸν Attice. Epicrates

Comicus apud Athenaeum Lib. XIII. p. 570. B. ἀπὸ
δὲ Λαίης ἀργός ἐστὶ καὶ πρότις. Alexis apud eundem Lib.

XIV. p. 642. D. καὶ ἀργός ἔχειν μνησάμενος τὰς εἰσδη-
σίας pro ἀργός. Sophocles Philoctete vf. 97. γλασ-

σαν μὲν ἀργόν, καὶ οὐκ εἶχον ἐργάτην. Lucianus de
Gymnasticis: ἡ σπουδαία ἀργὸν καὶ λευκὴν. Ex notis

Kusteri. Ceterum magis analogicum est ἀργός quam
ἀργά, quia est compositum in es, quae sunt com-

munia.

vf. 55. 'ὦ γόνυ λῆαν σπαθάς] Aristaeus Lib. II.

Epist. 12. ἐγὼ δὲ Σοματίαν αὐτῆς δεῖναυς, ὡς ἂν τύχα
φερω, καμμάς τὴν ἄστυν ἰσπανίλομα, φάσκων, ὦ γόν-

υῖ λῆαν σπαθάς. Ceterum locus huius loci latet in am-
biguitate vocis σπαθάς, quae tam texere vel telam spatia

densare, quam dilapidare & prodigere significat. Ex notis
Kusteri.

vf. 56. 'ἐλατον] In Avibus vf. 1588. ἐλατον ἐν ἑστῆν ἐν
τῇ λυκίθῳ.

vf. 57. Τὸν πῶτον ἦσπερ λύχον] Lucernam quae mul-

tum olei bibit propter crassa ellychnia. Lucianus dixit

ex contrario, sticulosum ellychnium, cui non satis olei

affunditur: πρὸς ἀμυρόν τι καὶ μικροῖσι λυκίθῳ, καὶ
διελκόν Στυλλίδιον ἐπαργουμένῳ ἰσπασ τοῖς πύλαις πᾶ-

ῶσιν ὀψέσθαι ἰσπασ τὴν ἀνγύστην lucernulam, ac sticulosum
ellychnium, finens eum invigilare usuris in Timone.

vf. 61. Τῇ ἀγαθῇ] Ironice, ut supra vf. 8. ὁ χρῆσις
ἰσπασ νεανίας.

vf. 64. Ξανθίππων] Ex familia illa, unde erat haec
muliercula, duxerat Xanthippus uxorem Agariten filiam

Megaclis III. si primum numeres Alcmaeonis Patrem,
ex quo connubio natus est Pericles: inde petitum no-

- 65 Ἐγὼ δὲ ἔπαπται πθέμιω Φειδιππίδω.
 Τέως μὲν ἐν κλειόμεθ' εἶτα τῷ χροῶ
 Κοινῇ ξυνέβημεν, καθέμεθα Φειδιππίδω.
 Τῆτον τ' ἕν λαμβάνωσ' ἐκοιζέτο.
 Ὅταν σὺ μέγας ἀν' ἄρμ' ἐλαύης παρὲς πόλιν,
 70 Ὡσπερ Μεγακλῆς ξυστὶδ' ἔχων· ἐγὼ δ' ἔφλω,
 Ὅταν μὲν ἐν ταῖς αἴγας ἐκ' ἔφελίως,
 Ὡσπερ ὁ πατὴρ σε διφθέραν ἐμμενέει.
 Ἄλλ' οὐκ ἐπίθετο τοῖς ἐμοῖς ἔδεν λόγους,
 Ἄλλ' ἵππερόν μιν κατέχευε τ' ἄρημάτων.
 75 Νυῦν ἐν ὄλλω τ' νύκτα φροντίζων, ὁδὸν
 Μίαν εὐρὸν ἀτραπὸν δαυμοίως ὑπερφυῖα,
 Ἦν, ἢν ἀναπέσω τρεπὸν, σωθήσομαι.
 Ἄλλ' ἐξεγείρω φράων αὐτὸν βύλομαι.
 Πῶς δὴτ' αἰ ἡδὴτ' αὐτὸν ἐπεγείρωμι; πῶς;
 80 Φειδιππίδην, Φειδιππίδιον. ΦΕΙΔ. Τί, ὦ πάτερ.
 ΣΤΡ. Κῦσόν με, καὶ τιλὸν χεῖρα δὸς τιλὸν δεξιάν.
 ΦΕΙΔ. Ἴδὲ, τί ἐστίν. ΣΤΡ. Εἰπέ μοι, Φιλῆϊς ἐμέ;
 ΦΕΙΔ. Νῆ τ' Ποσειδῶν τρεπὸν τ' Ἴππειον.
 ΣΤΡ. Μὴ μοι γὰρ τῆτον μηδαμῶς τ' Ἴππειον.
 85 Οὐτ' ἔγωγε οὐδὲν αἰπὸς μοι τ' κακῶν.
 Ἄλλ' εἴπερ ἐκ' τ' καρδίας μ' ὄντως Φιλῆϊς,
 Ὡ παῖ, πῆθοδ. ΦΕΙΔ. Τί ἐν πῆθῃ δῆτά σοι.
 ΣΤΡ. Ἐκφρεφον ὡς τάχιστα τὸς σαυτὸν πρόπυς,
 Καὶ μάνθαν' ἐλθὼν ἀπὸν ἐγὼ παραπέσω.
 90 ΦΕΙΔ. Λέγε δὴ, τί κελθῆϊς. ΣΤΡ. Καὶ πῆσις; ΦΕΙΔ. Πείσομαι.
 Νῆ τ' Διόνυσον. ΣΤΡ. Δεῦρόν νυν γ' ἀπὸ βλεπε.
 Ὅρας τὸ θύειον τῆτον καὶ τράκιδιον;
 ΦΕΙΔ. Ὅρα· τί ἐν τῆτον ἐστὶν ἔπειν, ὦ πάτερ.
 ΣΤΡ. Ψυχὸν σφῶν τῆτον ἐστὶ φροντισίειον.
 95 Ἐνταῦθ' ἀνοικῶσ' ἄνδρες, οἱ τ' ἐρατὸν

Λέ-

men volebat indere Filiolo suo, hoc omine forte, ut ipsa etiam olim fiat Periclis alicujus avia. De hac familia videndus Herodotus in Eratone. Erat & alius Xanthippus Periclis filius.

vf. 65. Τῆ παπται] Intelligentus est avus pueri; nam ipse Strepsiades erat Φειδιππίδης ὡς ut dicit infra vf. 134.

vf. 66. Τῷ χροῶ] Euripides in Medea vf. 1220. χροῶ δ' ἀπίστ' tandem abscessit. Idem in Hercule Furto vf. 607. χροῶ δ' ἀνελθὼν ἐξ ἀντικεινῶν μυχῶν tandem autem ascendens ex sole earentibus recessibus.

vf. 70. Ζυσις] Hesychius dicit, secundum quosdam, esse tenue vestem παρὰ τὸ ζῦσις a verbo ζῦσις radere. Itaque ralla possit dici Latine; nam & Plautus in Epidico videtur opponere tunicam rallam & tunicam spirsam: & ralla similiter a rado videtur dicta esse. Occurrit iterum in Lystrata vf. 1194.

vf. 71. Φελίως] Mons in Aetia, teste Stephano Byz. & Scholiaste Comici ad Acharn. vf. 71.

vf. 72. Διφθέραν ἐμμενέει] In Ecclef. vf. 80. τὸν τῆ πανόπιος διφθέραν ἐμμενέει. Est autem ἐνάπιος μὲν διφθέραν Cilicium apud mibi, sive cilicium induo. In Ranis vf.

- 65 Ego autem avi imponebam ei nomēn, Phidonidem appellans.
 Haecenus itaque disceptabamus: post interposito tempore
 Convenit inter nos, & indidimus ei nomēn Phidippidis.
 Hunc filium manibus tenens blande alloquebatur:
 Quando tu grandiusculus factus currum agitabis versus urbem,
 70 Ut Megacles, purpurea veste amictus; ego autem dicebam:
 Imo potius quando tu capras agitabis e Phelleo,
 Ut pater tuus rhenone indutus.
 Sed meis verbis non paruit,
 Verum opibus meis offudit morbum equestrem, *consumsit eas in alendos equos.*
 75 Nunc autem tota nocte cogitans, viae
 Unam rationem inveni admirabiliter excellentem,
 Quam si huic persuaserō, salvus ero.
 Verum excitare prius ipsum volo.
 Quomodo ergo eum quam mollissime excitem? quomodo?
 80 Phidippides, Phidippidule. PH. Quid est mi Pater?
 STR. Osculare me & manum cedō dexteram.
 PH. En! quid est? STR. Dic mihi, amas me?
 PH. Juro tibi Neptunum hunc equestrem.
 STR. Nequaquam mihi per equestrem juraveris;
 85 Iste enim Deus est mihi causa malorum.
 Verum si me corde revera amas,
 O fili, obtempera. PH. Quid ergo obtemperem tibi?
 STR. Immuta quam ocys mores tuos,
 Et abi ut discas quae ego jubebo.
 90 PH. Dic jam quid jubeas. STR. Sed quid? obsequeris? PH. Obsequar,
 Per Bacchum juro. STR. Huc nunc specta,
 Viden' ostiolum hoc & domunculam?
 PH. Video: quid itaque est hoc, dic verum, o Pater?
 STR. Animarum sapientum haec est schola.
 95 Hic habitant viri, qui coelum esse

Furnum

vf. 428. ἐπιμύνει λέοντι in Avibus vf. 1250. ἐπιμύνει παρθένω.

vf. 75. Ὀλον τὴν ῥύακα φροντίζων] In Equilibus vf. 1285. ἢ πολλὰ κίε ἐπιχρῆσαι φροντίζω συγγενήμας. Vide in Ranis vf. 956.

vf. 83. Ποσειδῶν ἢ Ἰσπιον] In Equilibus vf. 547. Ἰσπιὶ ἀναξ Ποσειδῶν, ὃ γολοκρίσαν Ἰσπιων κτίπτει καὶ χρευσισμῶς ἀιδάει. Ubi vide notata. Videti etiam possunt quae ad Plutum notavi vf. 396.

vf. 91. Δεῦρ' ἐν ἀπόδελκῶ] In Thefmophor. vf. 25.

βαδίζε δευρὶ καὶ παροῦχε ἢ ἔν —

vf. 92. Ὅπως τὸ δῦριον τῶτο] In Thefmoph. vf. 26. eadem verba.

vf. 95. Ἐπαῖδ' ἐπιπέων] In Thefm. vf. 29. ἐπαῖδ' Ἀγάθων ὁ κλεινὸς οἰκῶν τυχχάει.

Ibid. Τὸν ἐρατὸν λέγοντες] Pro περὶ τὸ ἐρατὸ λέγοντες. Vide notata ad Plutum vf. 55.

vf. 96. Ἦε ἴσι πιγιδε] In Avibus vf. 1001. Meton dicit Aërem habere speciem fornacis: αὐτίκα γὰρ ἢ ἀπ' ἴσι τὴν ἴδιαν ἔλθ' καὶ πιγία μάστιγα.

- Λέγοντες ἀναπειθῆσαι, ὡς ἔστι πνιγθὺς,
 Κάστι οὐδὲ ἡμᾶς ἔστ' ἡμεῖς δ' ἀνδρακες.
 Οὗτοι διδάσκουσ', ἀγέλιον ἢ πῖς διδάσκει,
 Λέγοντα νικᾶν καὶ δίκαια καὶ δίκαια.
- 100 ΦΕΙΔ. Εἰσὶν δ' ἐπὶ πνῆς; ΣΤΡ. Οὐκ οἶδ' ἀκεῖβῶς τ' ἐνομα.
 Μερμυροφροντισαί, χαλοὶ τε καὶ γαθοί.
 ΦΕΙΔ. Αἰετοὶ. πόνηροί γ', οἶδα. τῆς ἀλαζόνας,
 Τῆς ἀχειωῆνας, τῆς ἀνυποδῆτης λέγεις,
 Ὃν ὁ κεκοδαίμων Σωκράτης καὶ Χαυριφῶν.
- 105 ΣΤΡ. Ἡ, ἦ, σίωπα· μηδὲν εἴπης νήπιον.
 Ἄμ' εἴ π' κίδη τ' πατρῶων ἀλφίτων,
 Τέτων γὰρ μοι, χασιμῶν τ' ἰπτικίῳ.
 ΦΕΙΔ. Οὐκ ἀνὰ μὰ τ' Διόνυσον, εἰ δοῖς γέ μοι
 Τῆς Φασαιῆς, ἔς τρέφει Δεωγόρας.
- 110 ΣΤΡ. Ἴθ', ἀντιβολῶ σ', ὧ φίλτατ' ἀνθρώπων ἐμοί,
 Ἐλθὼν διδάσκου. ΦΕΙΔ. Καὶ τί σοι μαθήσομαι;
 ΣΤΡ. Εἶναι παρ' αὐτοῖς Φασὶν ἄμφω τὸ λόγῳ,
 Τὸν κρείττον' ὅς πῖς ὄσῃ, καὶ τ' ἡτίονα.
 Τέτων τ' ἕτερον τοῖν λόγῳ, τ' ἡγοῖα,
- 115 Νικᾶν λέγοντα Φασὶ τὰ δικάτωρα.
 Ἦν ἐν μαθῆς μοι τ' ἀδικῶν τέτων λόγῳ,

A

vf. 97. Κάστι περὶ ἡμᾶς ἔστ'] Euripides, Philo-
 phus scenicus, in Bacchis vf. 292. τὴν χθὲν ἰγυαλλο-
 μίνα αἰθερῶν. Aetheris terram ambitu suo cingentis.

Ibid. Ἀνδρακες] In Editione Farrei est ἀνδρακες;
 quae etiam non sit vox bona, tamen non omnino de-
 bet rejici; ponit enim forte ἀνδρακες dixisse, voce
 corrupta, ut simul intelligantur ἀνδρες homines, qui
 sunt sub coelo; & ἀνδρακες carbones, qui sunt in for-
 nace. Coelum autem fornaci esse simile dicit. Sic
 etiam in Lystrata vf. 342. eadem Editio habet ἀνδρα-
 κεύειν pro ἀνδρακεύειν, ubi itidem data opera videtur
 fecisse Comicus confusionem harum vocum; nam mu-
 lieres ibi referunt viros dixisse: ὡς καὶ ἀνδρακεύειν τὰς
 γυναῖκας πυρὶ igne cogendas esse ut vadeant ad viros,
 aut misceantur viris, aut sentiant cum viris: Ubi minus
 attentus auditor putaret: in carbones redigendas esse igni,
 ut ipsae etiam mulieres putabant. Sic etiam in Pace
 vf. 414. finxit vocem corruptam ἀματωαίως in qua
 & vox ἀμα latet, & ἀματωαίως, ut significet vitiosam
 currus agitationem. Vide quae notavi ad Acharn. vf.
 56.

vf. 98. Ἀγέλιον ἢ πῖς διδάσκει] Sophistae ἐρασιχρήμα-
 τοι, non nisi pro pecunia docebant illam artem, qua
 quis dicendo quidlibet posset perficere: quae dicitur
 Rhetorica, & ars persuadendi; cuius maximam esse
 potentiam in rebus humanis Hecuba dicit apud Euri-
 pidem: ac proinde operae pretium esse, ut quis ante
 omnia eam addiscat, sumtibus non parcens, in cogno-
 mini dramate vf. 803. τί δὴτα θνητοὶ τὰλλα μὲν μα-
 θήματα μοχθῶμεν ὡς καὶ πάντα, καὶ μαστεύμεν. Πει-

θὰ δὲ τὴν τύραννον ἀνθρώποις μόθον, ἰδὲν τι μᾶλλον ἐς
 τέλη σπουδάζομεν, καὶ τὰς διδόντες μαθητῶν ἢ ἴ πο-
 τε πείθειν ἢ τις βέλτερος, τυγχάνειν θ' ἄμα. Curiam
 nos mortales, circa ceteras artes laboramus cunctas, &
 eas quaerimus; suadela autem, quae regina est inter ho-
 mines sola, non magis studemus praeter ceteris, mercedem
 dantes, ut discere possimus; & liceat aliquando persuadere,
 quae quis voluerit, & simul assequi.

vf. 101. Μερμυροφροντισαί] Euripides Philosophos vo-
 cat μερμυρῶν λόγῳ in Medea vf. 1223. Quos ibi no-
 tat, quia statuunt aliquam beatitudinem in hac vita,
 sive summum bonum: Τὰ θνητὰ δ' εἰν πρῶτον ἡγεμε-
 σιμῶν. ἔδ' ἂν τούτων ἐπιποιμὴ τὰς σαρὰς βροτῶν δοκῶντας
 εἶναι, καὶ μερμυρῶν λόγῳ, τῆς μετρίῃς μωρίας ὁ-
 φρακτικῆς. Ὅντων γὰρ ἰδέαι ἐστὶν εὐδαίμων ἀνὴρ. Ὅλως δ'
 ἐπιρροῦνται, εὐτυχιστέρος ἄλλα γένοιτ' ἂν ἄλλῳ εὐδαίμων
 εἶναι. Non nunc primum est, cum res mortalium umbram
 esse dixi: neque trepidans dixerim: illos homines, qui sapien-
 tes putantur esse, & cultores evulitionis, maximae stulti-
 tiae esse obnoxios; Nemo enim mortalium est beatus: Opibus
 quidem assuetibus, alius alio potest esse felicior; non au-
 tem beatus. Componitur autem μερμυροφροντισαί ex μέ-
 ριμυρα & φροντισαί. posterior vox significat studiosum
 & philosophum, & occurrit infra vf. 453. & vf. 1038.
 prior, curam & studium philosophicum, infra vf. 1407. γὰρ
 καὶ δὲ λέπαις καὶ λόγοις ζῶμεν, καὶ μερμυραίς.

vf. 103. Τὰς ἀχειωῆνας, τὰς ἀνυποδῆτης] Theocri-
 tus Idyllio XIV. vf. 6. ποικίλος πρῶτον τις ἀφικετο Πυ-
 θαγορίσας ἄγρος, κἀνυπόδατος. Talis nuper quidam
 venit Pythagorista, pallidus, & discalceatus.
 ,, Epiit.

Furnum ut credant homines, eos verbis adducunt.

Idque esse circa nos: nos autem esse carbones.

Isti docent, si quis pecuniam det ipsis,

Quo pacto quis dicendo vincat & justam & injustam causam.

100 PH. Quinam vero sunt? STR. Non fatis novi nomen.

Sunt tamen viri boni meditationibus dediti.

STR. Au! miseri illi quidem; novi. Jactatores

Illos luridos & discalceatos dicis,

Quorum unus est perditus ille Socrates, itemque Chaerepho.

105 STR. Ah, ah! tace. nihil puerile dixeris.

Verum si qua te tangit cura paterni victus,

Fi mihi unus horum, & fac missam rem equestrem.

PH. Non facerem, ita me Bacchus amet, si dares mihi

Phasianos illos, quos alit Leogoras.

110 STR. Eja obsecro, hominum mihi charissime,

Abi, & te doceri sine. PH. Et quid tibi discam?

STR. Ajunt apud eos esse utrunque hunc sermonem,

Potior nemp & inferiorem.

Istorum sermonum alterum, hunc inferiorem

115 Ajunt vincere etiam si injustissima dicat.

Si itaque disceres mihi hunc injustum sermonem,

Quae-

Epist. 3. Ηαυτά τινες ἢ ἐν τῇ Παικίῳ διατρέχοντες ἀνοπιδότων καὶ ἐνορχομένων. Audivi aliquem ex illis discalceatis & luridis, qui in porticu Poecila versantur. Ex Notis Kusteri.

vf. 104. Σακράτης] Iste ergo est unus illorum, qui nudis pedibus ambulat, & qui Rhetoricam docent. Nudis pedibus eum ambulasse, etiam infra dicitur vf. 362. κἀνοπιδότῳ κακὰ πάλ᾽ ἀνίχθ᾽ & ipse de se fatetur Epistola VI. cum scribit: ὑποδύμασι παμπαν ἔχρῶμαι. Calcis non utor omnino. alii ex veteribus multi idem testantur, ut abunde ostensum a Viris Eruditissimis; artem autem dicendi eum etiam docuisse aliquando, probat Vir Illustriss. Ezechiel Spanhemius ex Laërt. p. 91. & ex Xenophonte Memorabilium Cap. II. §. 31.

vf. 106. Ἄλλ᾽ εἴ τι κἀθ᾽] In Acharnensibus vf. 1027. ἀλλ᾽ εἴ τι κἀθ᾽ ἀρετῆς θυλακίῳ ὑπάλειπον &c.

vf. 107. Σχισάμενθ᾽ τῶν ἰσπηκῶν] Synesius Epistola 128. τοῖς Φουκντίων καποῦσι διδύλαμον, χασάμενθ᾽ ἰσπηκῶν. Phycuntiorum remiges conveni, suspensa Equitatione. De verbo autem χασάμενθ᾽ sive χασα, Scholiastes adducit Euripidis locum, quem in Phoenissis invenio, vf. 411. χασον δὲ δεινὸν ὄμμα καὶ θυμὸν πνοῆς. Remitte iraculentum vultum: & iracundiae flatus, ubi Scholia: κατὰ πᾶσιν καρτίηρον ἄνεσ᾽ ἢ μεταφορὰ ἀπο τῆς ἰσπεκῶν. χασάμενθ᾽ γὰρ, πὲ ἰσπηκῶν τῆς καπῶν τῆς ἰσπεκῶν. Compesce, sustine, remitte: metaphora a remigantibus: nam χασάμενθ᾽ est ἰσπηκῶν ἰσπῆρε, aut cobibere remigium tonsuram, cum quo convenit & Comici Scholiastes: χασάμενθ᾽ ἢ καπῶν τῆς ἰσπεκῶν τῆς καπῶν. Nam χασά-

μενθ᾽ est, remigantem sistere remum. Atque ita usurpavit hoc verbum Pindarus, ut idem testatur: κατὰ πᾶσιν χασάμενθ᾽ remum nunc mihi cobibe: etiam Euripides in Troadibus vf. 310. Σιμόντι δ᾽ ἐπ᾽ ἕρσιτα πλάτων ἰσπεκῶν ποικίλων. & ad pulchro fluentem Simeonem sistit remum, id est, navem pontigradam; & Callimachus: οἱ μὲν ἐπ᾽ Ἰλλυρικίῳ πῆμα χασάμενθ᾽ ἰσπεκῶν. Illi quidem in Illyrico mari sustentantes remos.

vf. 108. Εἰ δολὸς γὰρ μοι] Vid. ad Plutum vf. 925.

vf. 109. Αὐτοχρᾶς] Istum ventri deditum fuisse, testatur apud Scholiastem Plato Comicus, qui de eo, & simul de Glauco, atque Morycho dicit. οἱ ζῆτε αὐτοχρᾶς, ἴδον ἐσθῆτα μόνον. Qui jucunde vivitis, de nulla re solliciti. Nemp hunc Leogoram cum talibus viris conjunxit, quorum gulositatem non semel perstringit Comicus noster; & junctam eorum mentionem facit in Pace vf. 1008. Μορόχῳ, Τελίῳ, Γλαυκίτῃ, ἄλλοις τῶν δολῶν πολλοῖς. Ceterum dum dicit, hunc Leogoram Phasianos aluisse; galli utique Colchici intelligendi videntur, quos saginabat, ventri sacrificandos.

vf. 112. Ἄμειν τὰ λόγια] Hicocrates in Encomio Helenae, sub initium: δύο λόγια καὶ τῆς αὐτῶν παραμύθων ἀποτακῶν. Vide notata infra, vf. 889.

vf. 114. Τὴν ἡσάνα] Intelligit Sophisticam.

vf. 116. Ἦν δὲ μεθύεις] In Vespis v. 1261. μεθύεις γὰρ ἐστὶ πολλὰς τῆς λόγων, εἴπερ γὰρ ἀποτίσῃ μόνον ἢ τὴν δόξιν κακῶν. Etiam hic in Nubibus infra, vf. 433. Strephades dicit se propterea velle discere Sophisticam, ut elabi possit ex manibus creditorum: τὸ ἡμῶν τῶν σφαιροδωκῶν καὶ τῶν χερσῶν διολεσθῆναι.

Quaecunque nunc propter te debeo, istorum debitorum
Nihil quicquam ulli solverem, neque obolum.

PH. Non sane obtemperarem tibi. Neque enim sustinerem adspicere
120 Equites, si mihi color faciei esset corruptus.

STR. Non itaque amplius de meis edes, per Cererem juro,
Neque ipse, neque jugalis equus, neque Samphoras:
Sed exigam te domo in malam rem (ad corvos).

PH. Sed non patietur avunculus meus Megacles me
125 Esse sine equis. Sed ingrediar, te vero negligam.



SCENA SECUNDA.

Senarii Jambici.

STREPSIADES, DISCIPULUS, seu PUER SOCRATIS.

STR. Sed nec ego tamen, quamvis cecidi, jacebo.
Verum Diis invocatis, dabo me docendum
Ipsemet, & in scholam ibo.

Quomodo ergo, cum sim fenex & obliuifus & tardus,
130 Sermonum accuratorum subtilitates addifcam?

Eundum est. Quid multum tergiverfor,
Et non potius pulso fores? Puer, heus puer!

DISC. Faceffe hinc in malam rem! quis est, qui fores pultavit?

STR. Phidonis Filius Strepsiades Cicynniensis.

135 DISC. Indoctus utique es, qui tam valde
Inconfiderate fores calcitrafti,

Et cogitationem animo conceptam fecifti ut abortiret (velut abortum ex-
cuffifti.)

STR.

Latinae: Scrupulum, μίριμα, φρονίς, σκινδάλαμ. eadem: Scrupulus: σκινδάλαμ, φρονίς. Scholiales: σκινδάλαμ δέ, λεπτολογία. ἀπό τῆς χειρὸς τῆς καλῆς. Nempe χεῖρα, unde & Latinum Scindo. Vid. infra vl. 192. Occurrit & in Ranis vl. 829.
vl. 131. τί ταύτ' ἔχων] In Thesmoph. vl. 480. τί ταύτ' ἔχουσα κείνην αἰτιώμεθα; Ubi participium manente eodem sensu abesse potest; nam in Acharnentibus vl. 513. idem plane dicit omisso participio: τί ταύτα τῆς Λάκωνας ἀντιώμεθα; utitur autem libenter hoc participio, cum moram esse vult significare; in Eccles. vl. 1146. τί πάντα διατρέβεις ἔχων; ib. vl. 850. ἐκὼν βαδίζω πάντα. τί γὰρ ἔσται ἔχων; Hic in Nubibus vl. 509.

χρόν' τί κρηδίζεις ἔχων πρὸς τὴν θύραν;
vl. 134. Κικονίβαν] Infra, vl. 210. dicit Strepsiades καὶ τὰ Κικονίβαν εἶσιν οἱ μὲν δημόται;
vl. 135. Οὐτάσι σφάδρα] In Pluto vl. 1101. ἔτ' εἰπέ μοι, σὺ τὴν θύραν ἔκαστες ὑπὸ τῆς σφάδρας;
vl. 136. Τὴν θύραν λελάκτικας] In Ranis vl. 38. τίς τὴν θύραν ἔπάταξεν; ὡς Κενταυρίως ἐπάταξεν.
vl. 137. Ἐξήμελλομαι] Socrates erat obstetricis filius; & dicere solebat, se quoque artem maternam exercere quodammodo, educentem foetus ingenii in cerebro conceptos; hinc iste studiosus increpat rusticum, quod nimio strepitu excussisset intus Philosophis contemplationem ex animo, quasi abortum aliquem.